

MATERIAŁY DO NAUCZANIA PSYCHOLOGII

Pod redakcją
LIDII WOŁOSZYNOWEJ



6082
SERIA I

PSYCHOLOGIA OGÓLNA

TOM I

1964

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

SPIS TRESCI

Wprowadzenie w ogólną problematykę <i>Materiałów do nauczania psychologii</i> (napisała Lidia Wołoszynowa)	3
1. Nauczanie psychologii a „profil absolwenta” zakładów kształcenia nauczycieli	6
2. Główne cele nauczania psychologii w zakładach kształcenia nauczy- cieli	7
3. Uwagi o sposobach nauczania psychologii	9

PSYCHOLOGIA OGÓLNA

TOM I

Wstęp (napisała Lidia Wołoszynowa)	15
Zagadnienie rozwoju psychiki w filogenezie (napisał Stefan Korliński)	19
I. Rozwój psychiki zwierząt	19
1. Stadium psychiki sensorycznej	19
2. Stadium psychiki percepcyjnej	25
3. Stadium inteligencji	27
4. Ogólna charakterystyka psychiki zwierząt	31
II. Powstawanie świadomości człowieka	34
1. Warunki powstawania świadomości	34
2. Kształtowanie się myślenia i mowy	38
Bibliografia	41
Potrzeby niebiologiczne u człowieka i problem ich genezy (napisał Andrzej Lewicki)	43
1. Przystosowanie społeczne i niebiologiczne potrzeby człowieka	47
Świadomość człowieka (napisał Tadeusz Tomaszewski)	55
I. Filozoficzny problem świadomości	55
II. Spór o rolę świadomości w świetle historii psychologii	58
III. Współczesny pogląd na życie psychiczne i na istotę świadomości	62
IV. Cybernetyczne cechy czynności świadomych	66
V. Fizjologiczne podstawy czynności świadomych	70
VI. Rozwój świadomości człowieka	76
Bibliografia	80
Podstawowe wiadomości o podłożu anatomiczno-fizjologicznym psychiki człowieka (napisał Ziemowit Włodarski)	81
Uwagi wstępne	81
I. Budowa i rozwój układu nerwowego (filo- i ontogeneza)	83

II. Reakcje wrodzone	90
III. Reakcje nabyte	94
1. Reakcje nabyte na bodźce bezpośrednie	94
2. Reakcje nabyte na bodźce słowne	102
IV. Ewolucja wyższych czynności nerwowych w rozwoju osobnika	105
V. Typy układu nerwowego	108
Bibliografia	111
 Problemy temperamentu (napisał <i>Jan Strelau</i>)	113
I. Pojęcie temperamentu	113
II. Wybrane typologie temperamentu	114
1. Pojęcie typu psychicznego	115
2. Typy temperamentów Hipokratesa	116
3. Typologia E. Kretschmera	116
4. Typologia temperamentów W. H. Sheldona	120
5. Kilka uwag krytycznych o typologii Kretschmera i Sheldona	123
III. Typologia I. P. Pawłowa	124
1. Cztery ogólne typy wyższej czynności nerwowej	124
2. Pojęcie ogólnego typu układu nerwowego	125
IV. Problem zmienności temperamentu	126
1. Przykłady i ich interpretacja	126
2. Co należy rozumieć przez plastyczność układu nerwowego?	128
V. Rola temperamentu w procesie przystosowania się	129
1. Charakterystyka temperamentów z punktu widzenia ich roli w procesie przystosowania się	130
2. Ocena poszczególnych temperamentów	132
VI. O niektórych metodach badania temperamentu	133
1. Metody badania ruchów dowolnych	134
2. Metody badania ruchów mimowolnych	137
VII. O poznawaniu temperamentu — kilka wskazówek praktycznych	138
1. Zasadnicze warunki, od których zależy trafność w ocenie temperamentu	139
2. Określenie temperamentu na podstawie obserwacji zachowania się w warunkach naturalnych	140
Bibliografia	143
 Wprowadzenie w problematykę osobowości (napisała <i>Lilla Kleszczycka</i>)	145
I. Pojęcie osobowości	145
1. Koncepcje biospołeczne	150
2. Koncepcje biologiczne	158
3. Koncepcje socjologiczne	171
II. Składniki osobowości	182
1. Potrzeby	182
2. Zainteresowania	184
3. Temperament	188
4. Zdolności	190
5. Charakter i wola	192
Bibliografia	194
 Motywacyjne składniki osobowości (napisał <i>Jerzy Ekeł</i>)	197
I. Zachowanie jako forma przystosowania do środowiska	197
1. Zmiana organizmu	200